

CAMERA DE INDUSTRIE ȘI COMERȚ - PITEȘTI

TEODOR MAVRODIN

Prin unirea Moldovei cu Țara Românească, în anul 1859 și înfăptuirea unor importante reforme – legea secularizării averilor mănăstirești, legea rurală, organizarea administrației, justiției, armatei, învățământului și bisericii, introducerea obligatorie a sistemului metric și alfabetului latin în locul celui chirilic, realizate în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, se poate spune că s-au pus bazele statului modern român.

România fiind țară agrară, Cuza și sfetnicul său cel mai apropiat, Mihail Kogălniceanu, au considerat că este necesar să ia măsuri pentru organizarea și stimularea comerțului și industriei. Astfel că, în urma raportului întocmit de M. Kogălniceanu, ministru secretar de stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, Cuza promulgă Legea pentru înființarea camerelor de comerț și industrie la 30 septembrie 1864¹.

Potrivit legii, urma să se înființeze „câte o cameră de comerț în toate porturile și orașele principale ale țării“, numărul acestora putând să sporească în viitor din inițiativa guvernului sau la cererea comercianților și industriașilor. La înființarea unei camere guvernul era obligat să consulte și consiliul județean respectiv.

Circumscripția fiecărei camere urma să fie stabilită prin ordonanță domnească, fixându-se numărul membrilor fiecărei camere între cinci și șapte. Membrii camerelor se alegeau prin scrutin secret și cu majoritatea absolută a alegătorilor, a căror prezență nu putea să fie mai mică de o treime. Legiuitorul a prevăzut că pot fi alegători toți comercianții și industriașii care plătesc o patentă de cel puțin cincizeci lei și se bucură de „drepturi civile și municipale“, iar eligibili pot fi „cei născuți sau naturalizați români“, în etate de treizeci ani și care exercită sau au exercitat un oarecare comerț în industrie.

Capitolul al II-lea al legii se ocupă de atribuțiile camerelor de comerț și industrie, arătându-se în primul rând că ele pot indica guvernului, din proprie inițiativă, care erau interesele lor comerciale și industriale din circumscripție. O

¹ Monitorul Oficial nr. 220 din 2/14 octombrie 1864.

a doua prevedere importantă era aceea că guvernul trebuia să le consulte în privința „schimbărilor proiectate în legislația comercială“. De asemenea camerele erau consultate de guvern în privința înființării de noi camere, creării burselor și oficiilor de agenți de schimb și mijlocitori, asupra tarifelor, vămilor și serviciului de transport, curtagiu maritim și curtagiuri pentru asigurări de mărfuri², schimbului și efectelor publice, înființării de bănci, proiectelor de lucrări publice locale relative la comerț și industriei etc. Tot camerele erau însărcinate cu administrarea burselor care existau în circumscripția respectivă.

Camerele de comerț și industrie, conform art. 23, erau considerate persoană civilă și recunoscute ca stabilimente de utilitate publică.

Capitolul al treilea se ocupă de conducerea camerelor precizându-se că ele, „se dirigu de către oficiurile lor“, care se compuneau din: președinte, vicepreședinte, secretar și casier. „Oficiul se alege pe tot anul din membrii camerei cu majoritatea absolută a membrilor aflați de față“. Se mai precizează că „serviciile“ membrilor oficiilor „sunt gratuite“.

Anual fiecare cameră își întocmește bugetul, pe care-l trimite ministerului pentru „întărire“, iar la finele fiecărui an încheie „socotelile sale atât de sumele ce au intrat cât și de cele ce s-au cheltuit și trimite extract după dănsle“, aceluiași minister.

Se mai prevede în lege că pot primi „ofrande și orice danii li s-ar face de bani, lucruri mișcătoare sau nemișcătoare, după aprobarea guvernului“. Iar înstrăinarea acestora va fi posibilă cu „deslegarea ministerului“.

La art. 34-35 se precizează că secretarul este șeful cancelariei, el ține jurnalul cu procesele verbale ale camerei și „subscrie“ toată corespondența. Casierul adună și păstrează toate veniturile și le trece într-o condică specială primită de la minister, eliberează sumele de bani stabilite de cameră a fi cheltuite, consemnându-le într-o condică specială primită de la minister.

Capitolul al patrulea se referă la veniturile camerelor care se compun din zeciuiala asupra taxelor patentarilor comerciali și industriali din clasele I și II, care se trece în bugetul general al statului, iar ministrul Finanțelor ordonă executarea lor.

Deși legea a fost publicată în Monitorul Oficial încă din luna octombrie 1864, decretul de constituire a circumscripțiilor camerelor de comerț și industrie a fost semnat de domn după mai bine de opt luni².

Redăm mai jos conținutul decretului pentru a informa pe cititori despre numărul camerelor, reședințele acestora și județele care le compun.

Alecsandru Ioan I

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Principatelor Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate:

² *Ibidem*, nr. 152 din 13/15 iulie 1865.

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice sub nr. 7255;

Văzând Decretele Noastre, cu nr. 1363 din anul trecut și nr. 989 din anul curent;

Pe temeiul art. 3 din Legea Camerelor de comerț;

Am decretat și decretăm:

Art. 1. Circonscripțiunile Camerelor de Comerț se statornicesc precum urmează

1. Circonscripția Camerii din orașul Severin va coprinde județele Mehedinți, Romanați și Gorj.

2. Circonscripția Camerii din orașul Craiova va coprinde județele Dolj, Vâlcea și Oltul.

3. Circonscripția Camerii din orașul T. Măgurele, va coprinde județul Teleorman, Muscel și Argeș.

4. Circonscripția Camerii din orașul Ploesci va coprinde județul Prahova și Dâmbovița.

5. Circonscripția Camerii din capitala București va coprinde județul Ilfov.

6. Circonscripția Camerii din orașul Giurgiu va coprinde județele Vlașca și Ialomița.

7. Circonscripția Camerii din orașul Brăila va coprinde județele Buzău și Brăila.

8. Circonscripția Camerii din orașul Focșani va coprinde județele Râmnicu-Sărat și Putna.

9. Circonscripția Camerii din orașul Galați va coprinde județele Tecuciu și Covurlui.

10. Circonscripția Camerii din orașul Bârlad va coprinde județele Tutova și Fălciu.

11. Circonscripția Camerii din orașul Iași va coprinde județele Vaslui și Iași.

12. Circonscripția Camerii din orașul Bacău va coprinde județele Roman și Bacău.

13. Circonscripția Camerii din orașul Piatra va coprinde județele Suceava și Neamț.

14. Circonscripția Camerii din orașul Botoșani va coprinde județele Dorohoi și Botoșani.

15. Circonscripția Camerii din orașul Ismail va coprinde județele Cahul, Ismail și Bolgrad.

Art. II. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice va aduce la îndeplinire Decretul de față.

Dat în Ruginoasa la 3.VII.1865

Nr. 990

Alecsandru Ioan

Ministru Secretar de Stat

la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice

General,

Florescu

Județele Argeș și Mușcel, împreună cu Teleormanul formau circumscripția Turnu-Măgurele, cu sediul în acest oraș. Cu toate că aceste județe aveau legătură între ele, învecinându-se în serie de la nord spre sud, totuși sediul camerei fiind la extremitatea sudică a Teleormanului, nu permitea desfășurarea activităților camerei în bune condițiuni. Dar faptul că Turnu-Măgurele era port la Dunăre a prevalat la fixarea sediului camerei.

Apariția camerelor de comerț și industrie a fost un fapt pozitiv, înscriindu-se în șirul măsurilor luate în timpul domniei lui Al. I. Cuza pentru modernizarea țării. Desigur activitatea camerelor era timidă și limitată, determinată în primul rând de starea economică a țării. Produsele care aveau o circulație mai întinsă erau cele agricole, dar nivelul la care se practica agricultura nu permitea surplus însemnat al acestora.

După războiul de independență din 1877-1878 urmează o perioadă de progres economic. În agricultură sporește numărul mașinilor agricole, crește suprafața însămânțată, deci și cantitatea produselor agricole destinate pieții, cu toate că țărani continuau să fie obligați a lua pământ în arendă de la moșieri sau arendași. Creșterea animalelor continuă să se extindă. La fel industriile se înmulțesc și se diversifică. Toate acestea duc la extinderea comerțului, la înmulțirea negustorilor și la nevoia unor reglementări în domeniu.

Ca urmare a progresului economic, rolul camerelor de comerț și industrie crește și se simte nevoia unei legi care să le reorganizeze, mai ales că granițele țării suferiseră unele modificări.

Astfel Carol I decretează la finele anului 1886 modificările:³

Carol I

Prin grija lui Dumnezeu și voința națională, rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii, Industriei, Comerciului și Domeniilor cu no. 45113;

Având în vedere legea camerelor de comerț,

³ În urma războiului ruso-turc din anii 1853-1856 se încheie pacea de la Paris care prevedea ca sudul Basarabiei (județele Cahul, Bolgrad și Ismail) să fie retrocedate Moldovei. Astăzi aceste județe sunt încorporate la Ucraina. Iar prin tratatul de pace de la Berlin din 1/13 iulie 1878, încheiat la sfârșitul războiului ruso-româno-turc de la 1877-1878, României i se iau cele trei județe din sudul Basarabiei dar recâștigă vechiul teritoriu românesc al Dobrogei - județele Constanța și Tulcea.

³ *Ibidem*, nr. 177 din 7/19 noiembrie 1886.

Am decretat și decretăm:

Art. I. Circumscripțiunilor camerilor de comerț și industrie, precum și numărul de membri ai fiecărei circumscripțiuni, împărțiți pe județele ce le compun, se fixează după cum urmează:

Circumscripțiunea I: județul Mehedinți cu 4 membri, județul Gorj cu 2 membri, județul Vâlcea cu 2 membri, județul Romanați cu 2 membri, județul Dolj cu 10 membri; Circumscripțiunea II: județul Olt cu 2 membri, județul Teleorman cu 4 membri, județul Argeș cu 8 membri, județul Mușcel cu 2 membri; Circumscripțiunea III: județul Dâmbovița cu 5 membri, județul Buzău cu 5 membri, județul Prahova cu 10 membri; Circumscripția IV: județul Vlașca cu 4 membri, județul Ialomița cu 3 membri, județul Ilfov cu 28 membri; Circumscripția V: județul Brăila cu 20 membri, județul Rm. Sărat cu 5 membri; Circumscripția VI: județul Covurlui cu 22 membri, județul Tutova cu 8 membri, județul Fălciu cu 2 membri; Circumscripția VII: județul Putna cu 9 membri, județul Bacău cu 5 membri, județul Tecuciu cu 3 membri; Circumscripția VIII: județul Vaslui cu 3 membri, județul Neamțu cu 3 membri, județul Roman cu 4 membri, județul Iași cu 12 membri; Circumscripția IX: județul Botoșani cu 8 membri, județul Suceava cu 4 membri, județul Dorohoi cu 4 membri; Circumscripția X: județul Constanța cu 8 membri, județul Tulcea cu 7 membri.

Art. II. Orașele de reședință a circumscripțiilor se fixează după cum urmează:

Pentru circumscripția I Craiova, pentru circumscripția II Pitești, pentru circumscripția III Ploesci, pentru circumscripția IV București, pentru circumscripția V Brăila, pentru circumscripția VI Galați, pentru circumscripția VII Focșani, pentru circumscripția VIII Iași, pentru circumscripția IX Botoșani, pentru circumscripția X Constanța.

Art. III. Ministrul nostru Secretar de Stat ad-interim la departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 4 noiembrie 1886.

Carol,

Ministru agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor ad-interim*.

No. 2761

I.C. Brătianu

Circumscripția a II-a era formată, ca și până acum, din județele: Argeș, Mușcel, Teleorman, la care s-a adăugat județul Olt. Așa cum am arătat mai sus, viața a impus mutarea sediului camerei la centrul circumscripției și anume la Pitești, oraș așezat la întretăierea căilor de comunicație nord-sud, est-vest.

Noua lege a adus modificări în privința organizării teritoriale, dar și a

* Am respectat ortografia documentului.

vieții interne a camerelor. Regulamentul camerelor de comerț apărut la 2 august 1887, a adăugat legii multe precizări privind organizarea și funcționarea acestora⁴. Pentru eficientizarea activității camerei, numărul membrilor sporește la cel puțin 15 membri și cel mult 35, față de 5-7 câți erau până acum, județul de reședință având dreptul la cel puțin jumătate din numărul total al circumscripției, care sunt aleși pe o perioadă de 3 ani. Lipsa lor nemotivată timp de 2 luni, față de 6, de la ședințele camerei făcea să fie considerați demisionați.

Legea și regulamentul aduc noutăți și precizări și în privința alegătorului și eligibilului. Dreptul de a fi alegător i-o conferă plata unei patente de clasa I-IV și să se bucure de drepturi nu numai civile dar și politice, iar vârsta celui ales coboară la 21 de ani (mai apoi regulamentul o ridică la 25 ani). Pentru firmele comerciale și industriale ai căror proprietari sunt femei, ca și pentru societățile comerciale dreptul de alegător se va exercita „prin procuratorul firmei, prin directorul societății sau un membru al consiliului de administrație”. Se mai face precizarea că cei ce posedă mai multe stabilimente au dreptul la un singur vot.

Acum forul tutelar este Ministerul Comerțului și Industriei căruia i se înaintează procesul verbal cu rezultatul alegerilor. Tot ca noutate, la art. 16, legea stipulează că pe lângă membrii aleși camerele pot avea membri corespondenți, numiți de camere cu majoritate de voturi dintre persoanele cunoscute pentru capacitatea lor în materie comercială sau industrială, care vor avea drept la vot consultativ. Alte noi modificări aduce legea și în ceea ce privește conducerea camerei. La art. 24 se arată modul cum se lucrează: în adunare generală, în secțiuni și prin biroul acestora (în loc de oficiu).

Un aspect deosebit de important era acela că din proprie inițiativă sau la cererea ministerului camerele își puteau spune părerea asupra: schimbărilor proiectate sau care ar fi de introdus în legislația comercială și industrială; constituirii altor camere în circumscripția lor; cererilor burselor și curtierilor; tarifelor vamale; tarifelor și serviciilor de transport; tarifelor de curtagiu maritim și curtagiu pentru asigurări de mărfuri; schimbului și negocierii efectelor publice; înființării de bănci, comptuare de scont și sucursale ale Băncii Naționale; constituirii sau modificării de societăți comerciale, industriale și de transport; proiectelor de regulament locale în materie de comerț, industrie și transport; convențiunilor de comerț; proiectelor de regulament locale în materie de comerț, industrie și transport; convențiunilor de comerț; modului de organizare a serviciului hamalilor și căruțașilor din porturi și gări, samsarilor din oboare, al telalilor și stabilimentelor de acțiune permanentă; regulamentelor de administrație al întreprinzătorilor și docurilor înființate și administrate de stat sau comună; asupra „tuturor cesiunilor” ce

⁴ C. Hamangiu, *Codul general al României*, vol. II, p. 513-523.

interesează ori ar putea interesa comerțul și industria în general.

Legiuitorul a prevăzut ținerea contabilității în partidă dublă, registrele obligatorii fiind: jurnalul, cartea mare și registrul de recipise.

Decretul regal prevedea pentru Circumscripția a II-a Pitești un număr de 16 membri, repartizați pe județe astfel: Argeș 8, Mușcel 2, Olt 2, Teleorman 4. Așa cum stipulează Legea și Regulamentul, județul de reședință a camerei - Argeșul, a primit „cel puțin jumătate” din totalul locurilor, având în vedere că aceasta era secția centrală și aici își desfășura activitatea Biroul Camerei. După întinderea județelor, numărul de orașe și activitatea comercială și industrială, cel mai mare număr de locuri l-a primit județul Teleorman, câte un loc pentru fiecare oraș (Turnu-Măgurele, Roșiori de Vede, Alexandria, Zimnicea). Celelalte două județe, în care se afla doar câte un oraș, au primit câte două locuri în cameră.

După constituirea Statului Național Unitar Român la 1 Decembrie 1918, situația internă economică, socială și politică a țării s-a schimbat. Imediat după Unire, România întregită a trebuit să facă față urmărilor distrugerilor de război, pentru ca apoi să înceapă o perioadă de stabilizare, urmată de un real progres economic. Progresul economic a fost însoțit de modernizarea sistemului legislativ și uniformizarea acestuia pe tot cuprinsul țării. Astfel s-a simțit nevoia reorganizării camerelor de comerț și industrie, fapt împlinit prin legea din 12 mai 1925 și regulamentul de aplicare a acesteia din 2 iunie 1925, modificat la 10 iulie și 8 august 1925⁵. Noua lege aduce multe și importante modificări în privința organizării camerelor, dar și în aceea a modului de punere în practică a atribuțiilor ce le reveneau.

Pentru a avea o imagine generală asupra componenței camerelor și numărului acestora, prezentăm tabloul complet la nivelul României din anul 1925:

Nr. crt.	Denumirea și sediul camerei	Județele care compun circumscripția camerei	Nr. membrilor consiliului camerei
0	1	2	3
1.	Arad	Arad	40
2.	Bacău	Bacău	30
3.	Neamț	Neamț	20
4.	Roman	Roman	20
5.	Bârlad	Tutova, Fălciu, Cahul	30
6.	Botoșani	Botoșani, Dorohoi, Fălțiceni, Hotin	30
7.	Brăila	Brăila	50
8.	Brașov	Brașov, Făgăraș, Târnava Mare	50

⁵ *Ibidem*, vol. XI-XII, 1922-1926, p. 755-769, 771-794.

^{*} În județele Neamț, Roman și Râmnicu-Sărat s-au înființat după apariția legii.

9.	București	Ilfov	80
10.	Călărași	Ialomița	20
11.	Cernăuți	Cernăuți, Suceava, Rădăuți, Câmpulung, Storojineț	40
12.	Cetatea Albă	Cetatea Albă	20
13.	Chișinău	Tighina, Orhei, Lăpușna	40
14.	Cluj	Cojocna, Năsăud, Solnoc-Dobâca, Târnava Mică, Turda, Sălaj	40
15.	Craiova	Dolj, Romanți, Vâlcea, Gorj	40
16.	Constanța	Constanța, Caliacra	50
17.	Deva	Hunedoara, Alba de Jos	30
18.	Focșani	Putna, Tecuci	30
19.	Râmnicu-Sărat	Râmnicu-Sărat	20
20.	Galați	Covurlui	50
21.	Giurgiu	Vlașca	20
22.	Iași	Iași, Bălți, Soroca	50
23.	Ismail	Ismail	20
24.	Oradea Mare	Bihor, Satu-Mare, Maramureș	40
25.	Pitești	Argeș, Mușcel, Olt	30
26.	Ploești	Prahova, Buzău, Dâmbovița	46
27.	Silistra	Durostor	20
28.	Timișoara	Timiș-Torontal, Caraș-Severin	50
29.	Târgu-Mureș	Mureș, Turda, Ciuc, Odorhei, Trei Scaune	40
30.	Turnu-Măgurele	Teleorman	20
31.	Turnu-Severin	Mehedinți	20
32.	Tulcea	Tulcea	20
33.	Vaslui	Vaslui	20

Această lege prevedea ca, „porturile dunărene, capitale de județ, vor avea câte o cameră de comerț pentru județul din care fac parte”. Astfel portul Turnu-Măgurele, fiind capitală de județ, și-a înființat cameră separat, începând cu 1 ianuarie 1926, separându-se de Camera Pitești. Începând cu ianuarie 1927 s-a separat și județul Olt, astfel Camera Pitești era formată numai din județele Argeș și Mușcel.

După nici 4 ani de aplicare a legii din 1925, practica a determinat modificarea ei în plan organizatoric. Astfel la 14 februarie 1929 este promulgată noua lege pentru camerele de comerț și industrie, al cărei regulament de aplicare a fost publicat în Monitorul Oficial din 26 aprilie 1929⁶.

Redăm mai jos tabloul camerelor publicat ca anexă a legii din 1929:

⁶ *Ibidem*, vol. XVII, 1929, p. 143-158, 437-464.

Nr. nr.	Camera de comerț și industrie Sediul	Circumscripția teritorială județele
0	1	2
1	Alba Iulia	Alba, Târnava Mică
2	Arad	Arad
3	Bacău	Bacău, Roman
4	Bazargic	Caliacra
5	Bălți	Bălți, Soroca
6	Bârlad	Tutova, Cahul, Fălciu
7	Botoșani	Botoșani, Dorohoi, Fălțiceni
8	Brașov	Brașov, Făgăraș, Trei Scaune
9	Brăila	Brăila
10	București	Ilfov
11	Buzău	Buzău
12	Călărași	Ialomița
13	Caracal	Romanați, Olt
14	Cernăuți	Cernăuți, Suceava, Rădăuți, Câmpulung, Storojineț
15	Cetatea Albă	Cetatea Albă
16	Chișinău	Lăpușna, Orhei
17	Cluj	Cluj, Năsăud, Turda, Sălaj, Someș
18	Constanța	Constanța
19	Craiova	Dolj, Gorj
20	Deva	Hunedoara
21	Focșani	Putna, Tecuci
22	Galați	Covurlui
23	Giurgiu	Vlașca
24	Hotin	Hotin
25	Iași	Iași, Vaslui
26	Ismail	Ismail
27	Lugoj	Severin
28	Oradea	Bihor
29	Piatra Neamț	Neamț
30	Ploiești	Prahova
31	Pitești	Argeș, Mușcel
32	Râmnicu-Sărat	Râmnicu-Sărat
33	Râmnicu-Vâlcea	Vâlcea
34	Satu-Mare	Satu Mare, Maramureș
35	Sibiu	Sibiu
36	Silistra	Durostor
37	Târgoviște	Dâmbovița
38	Târgu-Mureș	Mureș, Ciuc, Odorhei
39	Tighina	Tighina

40.	Timișoara	Timiș-Torontal, Caraș
41.	Tulcea	Tulcea
42.	Turnu-Măgurele	Teleorman
43.	Turnu-Severin	Mehedinți

Așa cum am arătat mai sus, în primele două decenii de la înființarea camerelor de comerț și industrie, județele Argeș și Mușcel au făcut parte din aceeași cameră cu județul Teleorman, având sediul la Turnu-Măgurele. Din această perioadă nu ni s-a păstrat arhiva din cauza mutării sediului la Pitești, dar și din cauza neglijenței oamenilor. În ședința Camerei Pitești din 14 februarie 1889, secretarul întreabă ce a făcut Niță Sorescu, „care a fost însărcinat cu ridicarea arhivei desființatei camere din Turnu-Măgurele deoarece Ministerul Comerțului și Industriei cere „țifrele operațiunilor făcute în trimestrul aprilie 1887“. Niță Sorescu, membru în conducerea camerei, răspunde că a „ridicat numai o parte din acea arhivă și cea rămasă este compusă aproape exclusiv din condici și registre conținând autorisațiuni date mijlocitorilor și samsarilor din orașul Turnu-Măgurele”⁷. S-a hotărât să se ceară informații de la fostul președinte, iar la nevoie, să se deplaseze secretarul acolo pentru a ridica arhiva. Cu toate acestea, documentele camerei n-au sosit la Pitești și din cercetările noastre nu se găsesc nici la Arhivele Naționale - Direcția județeană Teleorman.

Istoricul Camerei de Comerț și Industrie Pitești începe cu anul 1887, luna iulie 1, după aplicarea Legii din 1886 și a Regulamentului din 1887.

În ziua de 19 septembrie 1887 este convocată adunarea generală a camerei pentru alegerea președintelui „în locul vacant”. Dar nu a putut fi ales deoarece au fost prezenți numai 7 membri, iar 9 au fost lipsă și anume: C.T. Ionescu - vicepreședinte, C. Dumitrescu, Mihai Popescu, N. Sorescu (Câmpulung), M.I. Stătescu, Eftimie Ionescu, Ion Stoenescu, membri prezenți; Ion S. Popescu (Olt), boțnav, Ion Hagi Nicolau, absent nemotivat, un loc vacant în județul Olt - absenți, iar ceilalți șase erau socotiți demisionați, căci de la înființarea noii camere au lipsit permanent de la ședințe (Ghiță C. Nanu - Câmpulung, Ghiță David - Pitești, Zancu Rădulescu, G.A. Parmățescu, Antache Petrescu, Iancu Dumitrescu - toți patru ai Secției Teleorman).

Însă, conform art. 29 din Regulament, cei prezenți formau majoritatea având în vedere demisionații și locul vacant și astfel au putut alege președintele camerei în persoana lui Mihail Ion Stătescu. A doua zi, 20 septembrie 1887, are loc ședința pentru votarea bugetului pe nouă luni, adică de la 1 iulie 1887 până la 31 martie 1888 și care avea următoarea configurație:

VENITURI

Cap. I - Excedent. Art. 1. Aflați consemnați la Casa de Depuneri cu

⁷ Arhivele Naționale, Direcția jud. Argeș (în continuare A.N.D.J.A.), fond Camera de Comerț și Industrie Pitești (în continuare C.C.I.P.) reg. 1/1993/1887-1889, f. 31-32.

recepise 17.535,26 lei. 2 - Procentele până la 1 iulie 1.289,60 lei. 3 - Sold la 31 martie 1887 2.006,00 lei.

Cap. II - Venituri ordinare. 1 - O zecime asupra patentarilor jud. Argeș pe 9 luni din exercițiul 1887-1888 888,83 lei. 2 - Detto Teleorman 2.512,18 lei. 3 - Detto Mușcel 786,00 lei. 4 - Detto Olt 1.112,00 lei.

Cap. III - Venituri Extraordinaire. 1 - Din vânzarea vechiului mobilier 50,00 lei. 2 - Procente cu 3% pe an pentru 9 luni la sumele consemnate la Casa de Depuneri, precum și soldul de la 31 martie 1887 468,69 lei. 3 - Din diferite venituri întâmplătoare 50,00 lei. 4 - Rămășițe de încasat din zecimea pe exercițiile până la 1 aprilie 1887 de la județul Teleorman 4.003,24 lei, Detto Mușcel 153,18 lei, Detto Argeș 582,31 lei, Detto Olt 487,60 lei. Total general venituri 31.925,20 lei.

CHELTUIELI

Cap. I - Cheltuieli obligatorii. 1 - Diurna și transportul membrilor nerezedinți 1.350,00 lei. 2 - Diurna casierului general de Argeș - mensual 80 lei / 720,00 lei. 3 - Diurna secretarului camerei a 250 lei 2.250,00 lei. 4 - Diurna contabilului-arhivar cu începere de la 1 septembrie, deoarece până aci s-a făcut serviciul numai de secretar, a 180 lei 1.260,00 lei. 5 - Diurna copistului, a 120 lei 840,00 lei. 6 - Diurna camelierului, a 50 lei 350,00 lei. 7 - Chiria vechiului local din Turnu-Măgurele 250,00 lei. 8 - Chiria noului local din Pitești 600,00 lei. 9 - Speze de cancelarie și iluminat, a 20 lei mensual 180,00 lei. 10 - Lemne pentru încălzit și tăiatul lor 144,00 lei. 11 - Facerea din nou a mobilierului camerei 800,00 lei.

Cheltuieli extraordinare. 1 - Pentru imprimante, cărți și reviste 200,00 lei. 2 - Abonamente la ziare 100,00 lei. 3 - Neprevăzute 400,00 lei. 4 - Transportul arhivei de la Turnu-Măgurele și diurna delegatului 276,60 lei. Total cheltuieli 9.720,60 lei. Deci: venituri 31.925,20 lei, cheltuieli 9.720,60 lei. Excedent 22.204,60 lei⁸.

Privind cu atenție acest prim buget întocmit de Camera Pitești, putem trage câteva concluzii: Camera nu a avut local propriu nici când avea sediul la Turnu-Măgurele, nici la Pitești; patentarii din toate cele patru județe care compuneau camera nu-și achitau la zi patenta (zecimea), având datorii din anii anteriori; cei mai mulți comercianți și industriași se aflau în județul Teleorman, apoi Olt, Argeș și Mușcel, numărul fiind determinat de mărimea județului, numărul populației, numărul orașelor existente în fiecare; deși în buget era prevăzută diurna contabilului-arhivar, funcția nu a fost ocupată motivându-se că „nu este prea mult de lucru pentru contabil-arhivar ca să nu îndeplinească această activitate secretarul“, fapt recunoscut și de acesta⁹.

Pentru cunoașterea cât mai bine a problemelor cu care se confruntă

⁸ Ibidem, f. 1-2.

⁹ Ibidem, f. 4.

comerțul și industria, Camera Pitești a aprobat întrutotul propunerea Camerei Ploiești privind ținerea în fiecare an a congresului camerelor. Pentru anul 1890 Camera Ploiești propunea să se țină la data de 16 mai în orașul acesteia „unde are să se discute cestiuni relative la comerț și industrie, spre a se stabili o comunitate de idei între toate camerele”¹⁰. Cu această ocazie s-a stabilit ca Piteștiul să participe cu o delegație formată din șase membri: doi de la Secția Centrală (F. Lehrervicepreședinte, Ghiță Simionescu) și câte unul de la celelalte secții (G.A. Ivănuș-Teleorman, D. Ducopol-Olt, C. Dumitrescu-Mușcel), plus secretarul camerei (M.D. Vasiliu). În anul 1899 s-a organizat un congres internațional al comerțului în U.S.A., la Philadelphia, la care au fost invitate și camerele din România. Camera Pitești nu participă „nedispunând de sumele necesare în bugetul exercițiului 1899/1900”¹¹. La congresul camerelor din anul 1900, care s-a ținut la București, delegația Camerei Pitești a fost compusă din I.R. Rădulescu, Frantz Lehrer (Secția Centrală), C. Dumitrescu (Mușcel), G. Michălescu (Olt) și I.D. Iliescu (Teleorman). În anul 1905 Congresul s-a ținut la Pitești.

O problemă importantă care se discuta în rândul membrilor camerei era aceea a organizării în sindicate. La adunarea generală din 16 iulie 1900, părerile celor care au abordat această chestiune au fost opuse. Dacă I.R. Rădulescu, vicepreședintele camerei, s-a declarat contra înființării sindicatelor, Gh. Michălescu din Secția Olt este „pentru înființarea sindicatelor, având în vedere armonia și bunul mers când ele există”. Rezultatul acestor dezbateri trebuia înaintat la minister. Supuse votului, opiniile s-au exprimat astfel: G. Michălescu, N. David, Florian Niculescu, G. Ionescu, R. Nicolau, C.I. Nencovici - pentru: I.R. Rădulescu, F. Lehrer și C. Dumitrescu - contra. Deci, opinia Camerei Pitești a fost pentru înființarea sindicatelor.

Preocuparea deosebită au arătat membrii camerei și în ceea ce privește pregătirea tinerilor în diferite meserii, propunând ca în raportul către minister să se includă dorința înființării câte unei școli de meserii în capitala fiecărui județ. Se mai presupune că dacă într-un oraș nu se poate înființa deocamdată școală de meserii, atunci „Statul, comunele și județul să plătească „pentru un oarecare număr de elevi meșterilor ce se vor angaja să-i învețe pe copii meseria lor”¹².

Faptul că România nu se afla la un nivel de dezvoltare industrială mulțumitoare i-a determinat pe guvernanți să găsească soluții pentru „încurajarea industriei naționale”. În adunarea generală a camerei din 23 octombrie 1911, la care a participat și C.M. Zănescu, delegatul guvernului, precum și G.I. Juvara - directorul Comerțului din Ministerul Agriculturii,

¹⁰ *Ibidem*, reg. 3/1995/1895-1902, f. 73.

¹¹ *Ibidem*, f. 89-90.

¹² *Ibidem*, f. 106.

Industriei, Comerțului și Domeniilor se citește proiectul de lege pentru încurajarea industriei naționale. După mai multe discuții, camera dă aviz favorabil „întrucât proiectul de lege corespunde unor nevoi demult simțite”¹³.

Pe aceeași linie de întărire și dezvoltare a comerțului, în adunarea generală din 12 decembrie 1911, la care au participat și unii membri corespondenți, s-a luat în dezbatere proiectul de Regulament pentru organizarea și funcționarea birourilor regionale de informațiuni comerciale trimis de minister pentru a fi dezbătut și a-și da avizul. Aceste birouri urmau să funcționeze sub controlul și îndrumarea camerelor, direct a Biroului fiecărei camere. Scopul înființării acestor birouri era de a pune la îndemâna celor interesați informații despre economia din circumscripția fiecărei camere.

Pentru sprijinirea și întărirea meseriașilor, ministerul a hotărât să aloce camerelor câte o sumă de bani în vederea înființării băncilor de meseriași. Circumscripției a II-a Pitești i-a fost alocată suma de 14.000 lei, care a fost trecută în bugetul pe exercițiul 1911-1912.

Efectele negative ale războiului mondial, declanșat în anul 1914, încep să se resimtă și în activitatea camerelor. Ultimul congres care s-a desfășurat în condiții de pace a fost cel de la Craiova, din 8-9 iunie 1914, la care a participat secretarul Nicolae S. Mamulea. Camera Brăila, care trebuia să organizeze congresul în anul 1915, cere amânarea pentru anul 1916, motivând că nu se pot suporta cheltuielile din cauza scăderii numărului tranzacțiilor în portul Brăila. După cum se cunoaște, în anul 1916 intră în război și România, așa încât congresul nu s-a mai ținut.

În anul 1922, între 28-30 septembrie are loc Congresul Camerelor de Comerț și Industrie din România Mare la Constanța.

În adunarea generală a camerei din 16 decembrie 1923 a fost prezentat contul de gestiune, care a fost verificat în prealabil de o comisie formată din Ef. Ef. Ionescu, Iordan Dumitrescu și Gh. Dumitrescu - Roșeți.

Sold la 1 aprilie 1922 (254.637,63 lei), încasări pe 1922-1923 (475.641,21 lei), total = 730.278,84 lei. Plăți 1922-1923 (447.988,15 lei). Sold la 31 martie 1923 = 282.290,69 lei. Acest sold se află: în efecte publice la Casa de Depuneri (3.400,00 lei), idem (8.600,00 lei), idem în casa camerei (35.000,00 lei), în numerar la Casa de Depuneri (43,60 lei), idem (88,90 lei), în numerar la Administrația Financiară Argeș (154.448,15 lei), idem Mușcel (28.633,82 lei), idem Olt (4.516,51 lei), idem Teleorman (6.931,46 lei), idem la casa camerei (40.628,25 lei). Total = 282.290,69 lei.

După constituirea statului național unitar român la 1 Decembrie 1918, se impunea o lege care să reorganizeze camerele de comerț și industrie din toate provinciile românești. Această lege a fost votată de Adunarea Deputaților în ședința din 16 martie 1925, de Senat la 28 martie, fiind promulgată prin

¹³ *Ibidem*, reg. 11/1997/1911-1924, f. 8.

Decretul nr. 1450/1925 și publicată la 12 mai 1925.

Regulamentul de aplicare a legii a fost sancționat cu Decretul nr. 1714/26 mai și publicat la 2 iunie 1925¹⁴.

Spre deosebire de legile anterioare, aceasta precizează că sunt „instituțiuni publice“. Desigur, atribuțiile au rămas aceleași, aducându-se unele precizări. Ele trebuie să colaboreze cu camerele de muncă și camerele agricole județene, instituții nou apărute, să formeze mercuriale de prețurile mărfurilor Comerțanții, industriașii, societățile comerciale care nu dau informațiile cerute de camere sau furnizează informații eronate în mod intenționat vor plăti amendă între 250-5.000 lei. Tribunalele județene erau datoare ca la finele fiecărei luni să trimită camerelor „copie exactă și conformă de pe înscrisurile și adnotările făcute în registrul firmelor“.

În privința membrilor unei camere se arată că fac parte în mod obligatoriu: comercianții și industriașii „supuși la plata impozitului adițional, pe lângă impozitul pe veniturile comerciale și industriale“, și au firma înregistrată de cel puțin un an; asociații în nume colectiv, comanditații cu semnătură ai societăților în comandită, membrii comitetelor de direcție ai societăților anonime și garanții societăților cu răspundere limitată; directorii cu semnătură ai sediilor sau sucursalelor întreprinderilor individuale sau societăților comerciale și industriale; femeile care se găsesc în una din categoriile de mai sus. Membrii camerelor vor fi repartizați în două categorii: comerț și industrie - la propunerea camerelor trimisă la Ministerul Industriei și Comerțului și aprobate prin decret regal. Această repartizare se făcea pe timp de patru ani, cele două categorii formând secțiunile comercială și industrială.

Legea aduce noutăți și în privința organelor de conducere, acestea fiind următoarele: adunarea generală; adunarea pe secțiuni; consiliul de administrație al camerei; comitetul de direcție; cenzorii.

Pentru îndeplinirea scopului li se acordă dreptul camerelor de a se întruni în congrese, a se asocia în federații regionale și a colabora cu camerele agricole și camerele de muncă.

Pe plan național, camerele de comerț și industrie formează Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie, cu caracter economic național, având sediul permanent în capitală.

Iată că Teleormanul s-a separat în Camera de Comerț și Industrie Pitești rămânând județele Argeș, Mușcel, Olt. La data de 23 decembrie 1925 s-au desfășurat alegerile pentru viitoarea cameră Teleorman, cheltuielile pentru „costul imprimatelor și buletinelor întrebuințate la alegerea membrilor consiliului de administrație al Camerei de Comerț din Turnu-Măgurele“ fiind suportate de Camera Pitești¹⁵.

¹⁴ Monitorul Oficial, nr. 102/12 mai 1925 și nr. 118 din 2 iunie 1925.

¹⁵ A.N.D.J.A., fond C.C.I.P., reg. 18/1999/1925-1935, f. 3.

Noile organe ale Camerei Pitești, alese la 27 septembrie, au fost confirmate de Ministerul Industriei și Comerțului la data de 7 octombrie 1925 și convocate în prima ședință la 21 octombrie 1925.

Începând cu ianuarie 1927, s-a separat și județul Olt, care împreună cu județul Romanați, deslipit de la camera Dolj, au format Camera Caracal, rămânând la Camera Pitești numai județele Argeș și Mușcel.

Problemele cu care se confruntă Camera Pitești le găsim în darea de seamă a consiliului prezentată în adunarea generală ordinară ținută la 4 mai 1927. Se arată că perioada anterioară „a marcat în mișcarea noastră economică de după război una din etapele cele mai grele ale comerțului și industriei naționale” și că dorințele nu s-au putut îndeplini: Biroul vamal încă nu a fost înființat „din cauza greutăților financiare ale tezaurului”; Bursa de mărfuri și Camera arbitrală se speră a se crea în anul 1927; firul telefonic special Pitești-București, pe baza promisiunii Direcției Generale a Poștelor se va realiza în viitor; impozitul pe cifra de afaceri se menține, cu toate că am luptat „împreună cu camerele surori... pentru desființare”¹⁶.

În ședința de la 1 august 1927 se dă citire adresei Ministerului Industriei și Comerțului nr. 52038, prin care face cunoscut că prin Înaltul Decret Regal nr. 2157/27 iunie 1927, s-a înființat „o Bursă de mărfuri și cereale în orașul Pitești... împlinindu-se astfel un vechi deziderat al comerțului și industriei”¹⁷.

O altă problemă pe care camera a dorit s-o rezolve a fost aceea de a înființa în Pitești „o stațiune pentru măsurarea vaselor” pentru a se înlătura neînțelegerile dintre cumpărătorii și vânzătorii angroșiști de băuturi spirtoase. Pentru aceasta s-a adresat Ministerului Industriei și Comerțului, cu adresa 1705 din 18 mai 1928, precizând că angroșiștii se obligă a înființa cu propriile lor mijloace asemenea instalațiune la care toate vasele ce intră și ies din oraș vor fi înregistrate, măsurate și înfierate”¹⁸. La 18 iunie 1928, cu adresa 25541, ministerul răspunde camerei și-i dă instrucțiuni cum trebuie procedat, precizând că este de acord cu înființarea stațiunii „exclusiv pe contribuțiunea comercianților angroșiști de băuturi (...). Costul clădirii ce ar servi atât pentru Biroul de măsuri și greutate cât și pentru Stațiunea de măsurătoare vaselor, după aviz, ar fi 1.214.930 lei. În imobilul respectiv este prevăzută și locuința șefului Biroului de măsuri și greutate cum și una piesă pentru habitațiunea agentului stațiunii”.

S-a primit ofertă pentru construirea clădirii Biroului de măsuri și greutate și metale prețioase și o stațiune „verificatorie de butoaie”, proprietatea Băncii viticole din str. Lascăr Catargiu nr. 36 Pitești¹⁹.

Ministerul Industriei și Comerțului, Uniunea Camerelor și camerele au

¹⁶ *Ibidem*, f. 24-26.

¹⁷ *Ibidem*, f. 31-32.

¹⁸ *Ibidem*, dosar 35/16/1928, f. 1-2.

¹⁹ *Ibidem*, f. 3.

propus ca legea camerelor din 1925 să fie perfecționată. Astfel, la 14 februarie 1929, apare noua lege, iar la 26 aprilie 1929 apare Regulamentul de aplicare a legii²⁰. La art. 6 se arată că membrii camerelor de comerț și industrie vor fi grupați în două secțiuni – comercială și industrială – iar apoi repartizați pe categorii de comerț și industrie, după cum urmează:

Secția comercială - 1 comerțul cu ridicata, comision, bănci, instituții de credit, transport și asigurări; 2 - comerțul cu amănuntul. Secția industrială - 1 uzine, șantiere, fabrici, exploatare miniere etc.; 2 - mica industrie și meserii.

Pentru o mai mare operativitate și pentru eficientizarea activității organelor camerelor s-au redus, eliminându-se adunările generale și adunările pe secțiuni. Așadar, organele de conducere ale camerelor erau: consiliul de administrație, comitetul de direcție și cenzorii.

Regulamentul de aplicare a legii, la art. 2, face precizarea că nu se pot înființa noi camere dacă nu au un venit anual de minim 5 milioane lei. Față de anul 1925, acum numărul camerelor a ajuns la 43, prin deslippingea unor județe și regrouparea lor altfel decât până acum.

Conducerea Camerei de Industrie și Comerț Pitești, sub conducerea lui Hugo Mrazec, și-a încheiat mandatul de patru ani cu rezultate bune, opinie exprimată de membrii camerei. La 1 martie 1929, prim-președintele Tribunalului Argeș, Secția I-a, Mihail C. Popovici, potrivit legii și adresei Ministerului Industriei și Comerțului nr. 18768/1929, s-a deplasat la sediul camerei pentru a instala Comisia Interimară a Camerei Pitești, numită prin Înaltul Decret Regal nr. 510 din 20 februarie 1929, în locul Consiliului de Administrație „al cărui mandat a încetat” și care avea următoarea componență:²¹ George Ciocoiu, C.I. Popescu-Bărcăcilă, Ștefan Moisesescu, Constantin Priboianu, Alexandru Ujvary, Pavel Rudeanu, Ion N. Stănescu, Gogu A. Hera și Istrate Georgescu. Apoi este ales președintele comisiei în persoana lui George Ciocoiu, care în cuvântul de mulțumire cere ca „toți să fie călăuziți de interesele generale, lăsând cu totul la o parte preocupările străine de nevoile instituției”. Iar ca vicepreședinte a fost ales C.I. Popescu-Bărcăcilă. De față a fost și prefectul județului Argeș, Armand Călinescu. În cuvântul său de mulțumire vicepreședintele arată că de 25 de ani, fără întrerupere, a lucrat în cadrul Camerei Pitești unde „a domnit cea mai mare armonie și în care totul s-a petrecut în cea mai perfectă regulă”. Referindu-se la funcționarii camerei, arată că aceasta „se poate fâli că n-a avut de înregistrat cea mai neînsemnată plângere contra funcționarilor care totdeauna au fost la înălțimea situației”. Membrii corespondenți au fost desemnați următorii: Hugo Mrazec, N.N. Bobancu, colonel dr. veterinar M. Călinescu, președintele Camerei Agricole a jud. Argeș, I. Drăgănescu, directorul Agenției Pitești a Băncii Naționale, Ion Gr.

²⁰ C. Hamangiu, *op. cit.*, vol. XVII, p. 143-158, 437-464.

²¹ A.N.D.J.A., fond C.C.I.P., reg. 18/1999/1925-1935, f. 54-56.

Rădulescu, profesor titular la Școala Superioară de Comerț Pitești.

În luna martie 1929, situația numerică a alegătorilor camerei era următoarea: Secțiunea comercială - 64 alegători la categoria comerțului mare, 1569 alegători la categoria comerțului mic. Secțiunea industrială - 22 alegători la categoria industria mare, 206 alegători la categoria industria mică. Total general 1861 alegători.

În ziua de 14 iulie 1929, președintele Tribunalului Argeș, Secția I, însoțit de ajutorul de grefier, pe baza adresei Uniunii Camerelor nr. 3220/10 iulie 1929, merge la sediul camerei pentru a pune în funcțiune Consiliul de administrație validat la 8 iulie. Redăm mai jos lista celor aleși: Secția comercială. Categoria I-a - comerțul cu ridicata, comision, bănci, instituții de credit, transport și asigurări: Ion I. Purcăreanu, Alexandru Steriade, Marin Op. Ștefănescu, Ștefan Minoescu, Radu Ef. Ionescu, Cristea Petre. Categoria a II-a - comerțul cu amănuntul: George Ciocoiu, Constantin I. Popescu-Bărcăcilă, Constantin Priboianu, Gheorghe N. Roboiu, Weber Nathan, Anastase Enescu, Dumitru Iuga, Ioan Stănescu, Năstase Sassu, Alex. Udroi, Dumitru I. Stoica, Toma Bandoc, Ioan N. Staicu, Ștefan Rădulescu, Benone Popp, Pavel N. Rudeanu, Nae Moiceanu. Secția industrială. Categoria I-a - uzine, șantiere, fabrici, exploatarea miniere etc.: Honoriu Bănescu, Paul N. Paul. Categoria a II-a - mica industrie și meserii: Ștef. Moiescu, Gheorghe N. Vlădescu, Gheorghe Teodorescu-Roșeți, Ion Nicolescu, Nicolae Pătrulescu.

Lucrările pentru alegerea comitetului camerei sunt conduse de Ion I. Purcăreanu ca președinte de vârstă, spunând că a primit să intre în consiliu „dezbrăcat de orice patimă politică, călăuzit fiind numai de dorința de a aduce un mic ajutor în această ramură de activitate“, îndemnându-i pe toți „să aibă în vedere numai interesele superioare ale comerțului și industriei, pârghia pe care trebuie să se sprijine într-o largă măsură întreaga noastră viață de stat“.

În urma votului secret a fost ales președinte George Ciocoiu, iar ca vicepreședinți C.I. Popescu-Bărcăcilă pentru secția comercială și Gheorghe Teodorescu-Roșeți pentru secția industrială.

După aceea, prezintă problemele importante care stăteau în fața consiliului: construirea localului pentru Școala Elementară și Superioară de Comerț din Câmpulung; înființarea biroului vamal la Pitești „care va servi interesele județelor limitrofe“; înființarea de stațiuni pentru măsurarea vaselor în Pitești și Câmpulung; instalarea în cursul anului viitor a unei bascule publice în Câmpulung; de comun acord cu Ministerul Muncii se va înființa în Pitești un cămin pentru ucenicii din comerț și industrie.

Pe baza Regulamentului Interior al Camerei, revizuit, s-au constituit serviciile interioare și titularii acestora: Serviciul secretariat și casierie, condus de secretarul N.S. Mamulea, ajutat de subsecretarul Gh. Tomescu; Serviciul contabilitate și Biroul de informațiuni statistice, condus de M.N. Andreescu, șef

de serviciu; Serviciul registratură și arhivă, condus de Ion V. Boată, șef de birou.

În ședința consiliului din 18 decembrie 1929 s-au format, potrivit Regulamentului interior al camerei, comisiile pe diferite ramuri de activitate:²²

1 - Comisia comerțului interior: Ion I. Purcăreanu, N.N. Bobancu, Marin Oprea Ștefănescu, Costică I. Popescu, Ștefan Minoescu, Gh. N. Roboiu; 2 - Comisia de politică comercială: Honoriu Bănescu, Ștefan Minoescu, Ion Drăgănescu, Alex. S. Udrioiu, Ion N. Stănescu. 3 - Comisia industriei: Gh. N. Vlădescu, Șt. Moiescu, Paul N. Paul, Gh. Teodorescu-Roșeti, Hugo Mrazec. 4 - Comisia de transporturi: Dumitru Iuga, Alex. Steriade, Pavel N. Rudeanu, N. Moiceanu, Ion N. Staicu. 5 - Comisia impozitelor, taxelor și altor chestiuni financiare în legătură cu comerțul și industria: H. Bănescu, Ion Drăgănescu, Ștefan Minoescu, Al. Steriade, Gh. N. Roboiu, C.I. Popescu, Petre Cristea, Toma Bandoc.

Pentru perfecționarea activităților comerciale și a evidenței acestora, „a fost alcătuită Legea pentru înființarea unui registru al comerțului, promulgată în anul 1931²³. Potrivit legii, pe lângă fiecare cameră va funcționa câte un oficiu special sub controlul unui judecător desemnat de președintele tribunalului din orașul de reședință a camerei. Oficiul va înființa un registru al comerțului „pentru înscrierea actelor a căror publicitate este cerută de lege“. Fiecare comerciant era obligat ca înainte de începerea comerțului să ceară înmatricularea sa în registrul comerțului precum și toate societățile comerciale. În caz de încetare a unui comerț, de deces a unui comerciant sau de dizolvare a unei societăți comerciale, la cererea celor interesați, se va face radierea din registrul comerțului. De asemenea legea stipula ca pe lângă Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie să se creeze un oficiu special care va forma un registru central al comerțului, întocmit pe baza comunicărilor lunare făcute de fiecare cameră din țară.

În data de 8 mai 1931 a fost publicat și Regulamentul pentru funcționare a Oficiului registrului comerțului și a oficiului central, care aduce unele precizări: la art. 2 se arată că Oficiul registrului comerțului este condus de secretarul camerei și are arhivă separată; registrul comerțului se compunea din: un registru analitic și cartoteca; la rândul său registrul analitic era divizat în două registre: cel de firme individuale și cel al firmei sociale; atât registrul analitic, cât și cartoteca se țineau separat pe județe; în plus, oficiul era obligat să aibă și un registru repertoriu alfabetic pe județe.

La încetarea unei activități comerciale sau în caz de deces se făcea radierea la cerere. Radierea se putea face și din oficiu în baza unei încheieri motivate a judecătorului registrului comerțului.

²² *Ibidem*, f. 74.

²³ Monitorul Oficial nr. 84/10 aprilie 1931.

Această conducere a camerei nu a apucat să lucreze decât 10 luni, căci o nouă lege aduce modificări în plan organizatoric pentru camerele de comerț și industrie.

Legea din 1934 aduce noi modificări camerelor de comerț și industrie, teritoriul țării fiind organizat în 20 de regiuni economice, în care s-a înființat câte o cameră, celelalte fiind desființate și devenind secții. Astfel Camera Pitești devine secție a Camerei de Comerț și Industrie București. Această organizare nu dă rezultatele scontate, astfel că în mai 1936 se revine la situația existentă în 1934²⁴.

La 14 mai 1934, Ion Aronescu, prim-președinte al Tribunalului Argeș, Secția I-a, conform adresei nr. 9458/7 mai 1934 a Ministerului Industriei și Comerțului, s-a „transportat la sediul Secției Pitești a Camerei de Comerț și Industrie Pitești pentru a o instala. Membrii Comisiei Interimare, numită prin decizie ministerială nr. 10809 din 7 mai 1934, au depus jurământ pe Sfânta Cruce. Componența comisiei a fost următoarea: Radu Eftimie Ionescu, Gh. N. Roboiu, Costică Petrescu, Gh. Teodorescu-Roșești și secretarul N.S. Mamulea. Apoi s-a trecut la alegerea, prin vot secret, a președintelui comisiei, acesta fiind Radu Ionescu, iar ceilalți erau membri.

Norii negri ai celui de-al doilea război mondial se apropiau de cerul albastru al României, fapt ce a dus la dezorganizarea economiei naționale, însoțită de cortegiul lipsurilor, nemulțumirilor, distrugerilor de război, pierderii de vieți omenești și părți din teritoriul țării.

Anul 1939 a fost ultimul din existența camerelor, când acestea și-au desfășurat activitatea în mod normal. Încă din acest an Camera Pitești a început să se confrunte cu greutățile provocate de începerea mobilizării. La 28 septembrie secretarul Nicolae Mamulea s-a deplasat la Câmpulung pentru a-i du în primire Biroul Câmpulung al camerei fostului șef C. Anastasescu, în acel moment pensionar, deoarece titularul N.P. Constantinescu era deja concentrat²⁵. La scurtă vreme a fost mobilizat și Ion V. Boafă și N.S. Mamulea și ceilalți. În locul lor au fost încadrați salariați de la camerele din Cahul și Tighina, aflate refugiate în Argeș și Mușcel (exemplu T. Martinov, N. Rusu, care după eliberarea Basarabiei s-au întors la sediile lor din Tighina, respectiv Cahul)²⁶.

În urma desființării partidelor politice în anul 1938 de către regele Carol al II-lea și crearea partidului unic Frontul Renașterii Naționale, funcționarii de stat, ca și salariații camerelor²⁷ au fost obligați să se înscrie în acest partid și să poarte uniforma.

²⁴ *Ibidem*, nr. 99/30 aprilie 1934, nr. 98 din 29 aprilie 1936 și nr. 115 din 20 mai 1936.

²⁵ A.N.D.J.A., fond C.C.I.P., reg. 18/1999/1925-1935, f. 130-133.

²⁶ *Ibidem*, reg. 72/2016/1939-1942, f. 18.

²⁷ Teodor Mavrodin, *Considerații privind fondarea și cronologia documentelor create de Partidul Frontul Renașterii Naționale din jud. Mușcel*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2/1997, București, p. 239-246.

În ședința Comisiei Interimare din 30 martie 1940 s-a hotărât să se acorde ajutor salariaților în sumă de 26.650 lei „în vederea procurării uniformelor F.R.N.”.²⁸

Deși legea pentru organizarea oficiului registrului comerțului a fost promulgată în anul 1931, în care se prevedea că registrul analitic și cartoteca se țineau separat pe județe, Camera Pitești a rămas în urmă cu aplicarea legii. La Câmpulung s-a realizat în septembrie 1940, când secretarul N.S. Mamulea s-a deplasat în localitate „pentru organizarea Oficiului Registrului Comerțului” pe lângă Biroul Camerei, conform deciziei Comitetului de Direcție al camerei din 4 septembrie 1940²⁹.

Datorită mersului războiului, în aprilie 1944 Camera a trebuit să se evacueze. Prefectura Mușcel aprobă dispersarea camerei în localitatea Piscani, satul Negreni, adică arhiva și personalul. La sediul camerei din Pitești a rămas „un serviciu de permanență pentru contactul cu publicul, care serviciu se va face prin rotație de către funcționarii camerei”. Dar în 12 octombrie 1944 era evacuată la Liceul Industrial de Băieți, iar de aici în casa comerciantului Gh. Steriade, în mod gratuit, iar Biroul Câmpulung al camerei a fost evacuat „arhiva și valorile” în comuna Bughea de Sus, împreună și cu „averea Camerei Orhei”.³⁰

Din nou sunt evacuate instituțiile din Basarabia și Bucovina, deci și camerele de comerț. Subsecretariatul de Stat al Industriei și Comerțului comunică repartizarea la Camera Pitești a unor salariați ai camerelor Cernăuți și Soroca și cere modificarea bugetului pe exercițiul 1944-1945 pentru a putea fi remunerați începând cu 1 iulie 1944. Camera Bacău a fost evacuată la Camera Pitești, str. Brătianu nr. 49, în zilele de 6 și 7 octombrie, iar apoi în localul Liceului Comercial Pitești - B-dul Elisabeta nr. 7, de unde a fost trimisă la Olănești-Vâlcea³¹. În același timp camera a primit recomandarea să sprijine refugiații care solicitau reînmatricularea sau mutarea firmelor lor.

La 12 octombrie 1944 Comitetul de Direcție al Camerei ia cunoștință de ordinul confidențial urgent nr. 36468 din 2 oct. 1944 al Ministerului Economiei Naționale - Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Minelor prin care se cereau rapoarte „despre orice obiecte, valori etc.” de care aveau cunoștință că au fost luate sau vor fi luate de către armatele aliate (de fapt sovietice) fie de la instituțiunea noastră, fie de la întreprinderile comerciale sau industriale din circumscripția camerei”. Camera răspunde că „imobilul Camerei din Pitești, str. Brătianu nr. 49, a fost ocupat în întregime de către Comandamentul Local sovietic fiind oprită să-și ridice „mobilierul, lămpile

²⁸ A.N.D.J.A., fond C.C.I.P., reg. 72/2016/1939-1942, f. 18.

²⁹ *Ibidem*, f. 68.

³⁰ *Ibidem*, reg. 84/2002/1943-1945, f. 40-41 și reg. 80/2017/1942-1946, f. 100, 110, 120.

³¹ *Ibidem*, f. 67.

electrice, combustibilul și arhiva rămasă în acel imobil³². De asemenea Biroul Cămpulung, cu adresa nr. 414 din 1 oct. 1944, face cunoscut Camerei Pitești că „a fost evacuat din clădirea Centrului Comercial unde își are sediul, întreg imobilul fiind ocupat de Comandamentul Sovietic, iar Oficiul Camerei s-a mutat în localul Primăriei Cămpulung Mușcel, lângă Secția de Pompieri,³³ apoi într-un imobil din str. Brâncoveanu nr. 51, care aparține Băncii Comerciale Cămpulung.

Prezența trupelor sovietice în România se simte în toate domeniile de activitate și mai cu seamă politica de viitor a Răsăritului. În ședința din 19 noiembrie 1944 a Camerei este prezentat ordinul nr. 46210 din 6 noiembrie 1944 prin care se face cunoscut hotărârea Comisiei Române pentru aplicarea prevederilor Armistițiului „că orice informațiuni ce urmează a se da autorităților sovietice, se vor comunica direct autorității sovietice care le-a cerut, trimițându-se și Comisiei Române copie după acele informațiuni“. Mai departe se arată că „Marele Stat Major, secția 7, cere ca toate reclamațiunile și informațiunile cu privire la incidente între Armata Roșie și instituțiile, autoritățile și populația civilă să fie comunicate direct d-lui ministru, președintele Comisiunii Române pentru aplicarea Armistițiului, iar Marele Stat Major va fi informat numai asupra cazurilor de omucideri și ridicări ilegale de autovehicule“³⁴.

Având în vedere situația grea în care se afla o parte însemnată a populației, că în spitale erau răniți, că în urma războiului au rămas invalizi, răniți, văduve și orfani, în ședința din 21 decembrie 1944, Camera Pitești a luat inițiativa de a face o colectă printre membrii săi comercianți și industriași din oraș pentru ajutorarea răniților din spitale și foștilor comercianți, industriași și funcționari comerciali și familiilor acestora, acum scăpătați, cum și populației sărace din oraș, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului“. Și astfel s-a adunat suma de 329.000 lei care a fost repartizată în felul următor: 30.000 lei Crucii Roșii - Filiala Argeș pentru răniți; 15.000 lei Societății «Sprijinul Bătrânilor» Pitești; 15.000 lei Societății «Principele Mircea Pitești»; 129.000 lei comercianților, industriașilor, funcționarilor economici și familiilor lor acum scăpătați din Pitești; 140.000 lei Primăriei orașului Pitești pentru populația săracă“³⁵.

Începând cu 1945 influența politicii sovietice este tot mai evidentă. În ședința Camerei din 4 ianuarie 1945 se prezintă mai întâi ordinul circular nr. 58.158 din 14 decembrie 1944, transmis de Ministerul Economiei Naționale, care se referea la instituirea „comisiunilor de epurație la camerele de comerț și industrie și burse“. Apoi secretarul camerei Anton Marcu citește raportul pe care l-a întocmit referitor la starea financiară pe anul 1944-1945 a camerei,

³² *Ibidem*, reg. 80/2017/1942-1946, f. 116.

³³ *Ibidem*, reg. 84/2002/1943-1945, f. 64.

³⁴ *Ibidem*, f. 73-74.

³⁵ *Ibidem*, f. 76.

precum „și măsurile propuse pentru ameliorarea în parte a acestei situațiuni” Fără să aibă loc dezbateri comitetul „își însușește referatul d-lui secretar și hotărăște concedierea pe data de 1 februarie 1945 a întregului personal diurnist și convocarea Comisiei Interimară a Camerei pentru votarea modificării bugetului pe exercițiul 1944-1945”³⁶. Ministerul Economiei Naționale, cu ordinul nr. 72028 din 2 febr. 1945, atenționează camerele „cu privire la distrugerea documentelor și materialelor de natură a influența în rău bunele relațiuni între noi și aliați (de fapt sovietici), iar prin ordinul 72016 din 2 februarie 1945 „dispune ca organele de conducere și execuție ale camerelor să dea concurs prefecților, pretorilor și primarilor pentru executarea oricărei lucrări în legătură cu aplicarea armistițiului”³⁷.

Situația în care se găsea Camera de Comerț și Industrie Pitești o găsim în procesul-verbal din 6 iulie 1945, întocmit de subinspectorul general al Inspectoratului General București, delegat al Ministerului Comerțului și Industriei în Comisia de Control a Camerei Pitești³⁸. Astfel aflăm că se ținuseră ședințele regulat de către Comisia Interimară și Comitetul de Direcție al Camerei, că documentele sunt ținute în ordine, că s-a întocmit darea de seamă despre mersul comerțului și industriei în cele două județe, că principală preocupare a comercianților este stabilirea și actualizarea prețurilor, dar mai ales greutățile întâmpinate în aprovizionare din cauza lipsei mărfurilor și a prețurilor ridicate practicate de angroșiști și fabricanți.

În privința aprovizionării pieței cu produse alimentare și industriale de primă necesitate procesul verbal aducea importante informații. „Pe piață se simte mare lipsă de făină, grăsimi vegetale și animale, pește, brânzeturi și zahăr. De 15 zile nu se fabrică pâine. Se consumă numai mămligă. Se aude că până la noua recoltă nu se va putea fabrica pâine, deși erau posibilități de însilozare a unei cantități suficiente de grâu pentru satisfacerea nevoilor până la noua recoltă. Se găsesc pe piață zarzavaturi și carne de miel și oaie, care se vinde de două ori pe săptămână în hala de carne la preț oficial. Comerțul textil duce lipsă de pânzeturi și bumbac țărănesc. Comercianții se plâng că nu se pot aproviziona decât prin cumpărări cu supraprețuri. Comerțul de fier duce lipsă de fier comercial, cuie, tablă, caiele, și în general este dezsortat. Comerțul specific al regiunii de covoare și cusături naționale este în completă inactivitate din lipsa bumbacului și a lânei. Se lucrează prea puțin din borangic. Comerțul de tăbăcărie lucrează mult pentru comenzile primite de la stat. Duce însă mare lipsă de materii tanante. Industria de var și materiale de construcții lucrează din plin, sunt cerințe multe, dar nu se pot satisface din cauza lipsei mijloacelor de transport. Industria de cherestea, foarte dezvoltată mai ales în județul Mușcel,

³⁶ *Ibidem*, f. 77-78.

³⁷ *Ibidem*, f. 85-89.

³⁸ *Ibidem*, reg. 83/2003/1943-1948, f. 6-8.

nu poate lucra cu consecvență din cauza scumpirii materiei brute, mâinii de lucru și a mijloacelor de transport“.

La interval de aproape un an același inspector comercial face inspecție la Camera Pitești pentru a verifica modul cum s-a efectuat și în ce stadiu se află acțiunea de revizuire a firmelor din circumscripție, conform ordinului circular al ministerului nr. 54646/1946. Inspectarea s-a desfășurat în perioada 15-19 mai 1946 și s-a încheiat cu un raport din care se pot desprinde diferite date³⁹. Înainte de revizuirea firmelor situația era următoarea: 2271 firme individuale, din care 1298 urbane și 1473 rurale și 62 sociale – în județul Argeș; 1984 firme individuale, din care 538 urbane și 1446 rurale și 44 firme sociale în județul Mușcel.

Situația
firmelor după operațiunea de revizuire în jud. Argeș

Individuale	Supuse revizuirii	Bune	Cu mențiuni de radiere parțială	Cu adăugiri	Rămân bune	Pt. radiere totală	Naclarificate
Urbane	1298	464	145	15	624	660	14
Rurale	1473	610	277	18	905	568	–
TOTAL	2771	1074	422	33	1529	1228	14
Sociale	62	36	1	2	39	23	–
TOTAL	2833	1110	423	35	1568	1265	14
GENERAL							

Situația
firmelor din județul Mușcel

Urbane	538	171	142	13	326	168	44
Rurale	1315	466	250	27	743	572	–
TOTAL	1833	637	392	40	1069	740	44
Sociale	44	18	–	3	21	22	1
TOTAL	1897	655	392	43	1090	762	45
GENERAL							

Din datele de mai sus rezultă că: a) La începerea controlului funcționau legal (înscrise în registrul comerțului) numai 39,40% firme în județul Argeș și 34,53% în județul Mușcel; b) În urma revizuirii actelor se pun în legalitate prin radierea ramurilor de comerț ce nu se exercită efectiv, precum și prin adăugirea ce urmează a se face cu aprobarea ministrului pentru ramurile ce se exercită în plus față de cele înmatriculate în Registrul Comerțului 16,10% în Argeș, și 22,93% în Mușcel; c) Se vor radia firmele care nu mai sunt în activitate în procent de 44,50% în Argeș și 42,54% în Mușcel.

³⁹ Ibidem, f. 1-5.

Așadar, după efectuarea revizuirii, situația numerică a firmelor este următoarea: 1) Firme care funcționează legal în ambele județe: 1.765; 2) Radiate din oficiu pe caz de deces: 189; 3) Radiate din oficiu pentru inactivitate: 1.530; 4) Radiate din oficiu firmele meseriașilor care intrau sub incidența art. 333 din Regulamentul legii pentru exercitarea meseriilor: 290; 5) Radiate parțial: 815; 6) Adăugiri de ramuri de comerț cu aprobarea ministerului: 78; 7) Firme de clarificat: 63. Total firme: 4.730. 8) Firme din 8 comune din Mușcel pentru care notarii nu au transmis datele cerute: 131. Total general: 4.861.

Verificarea s-a făcut având în vedere datele înscrise în Registrul Comerțului și cele din declarațiile titularilor firmelor. Astfel de verificări s-au făcut și în anii 1943, 1944 și 1945 în urma cărora s-au radiat 826 firme care nu funcționau.

Pe baza datelor înaintate de notarii comunali rezultă că un număr de firme funcționau fără a fi înmatriculate în Registrul Comerțului:

Obiectul comerțului	Jud. Argeș	Jud. Mușcel
Cârciumi	69	26
Băcării	12	7
Manufacturi	9	3
Mori țărănești	6	2
Geambășii	6	8
Var	1	6
Măcelării	4	5
Fructe	4	9
Ape gazoase	1	—
Joagăre	2	—

Același inspector general al Inspectoratului Comercial al Regiunii a II-a București, în zilele de 11-13 ian. 1947, controlează Camera Pitești și constată că serviciile funcționează normal și funcționarii „lucrează în orele legale de birou”⁴⁰. Referindu-se direct la servicii apreciază că registratura și arhiva sunt ținute în ordine; contabilitatea a înregistrat toate operațiunile de contabilitate, casieria ține lucrările și operațiunile la zi; Oficiul registrului comerțului a terminat operațiunile de revizuire a firmelor. Apoi este prezentată situația firmelor pe județe.

Județul Argeș.

Firme individuale înmatriculate în perioada 1931-31 dec. 1946: 3.547; firme individuale radiate în perioada 1931-31 dec. 1946: 1.900; firme individuale existente la 31 dec. 1946: 1.647; firme sociale înmatriculate în

⁴⁰ Ibidem, f. 14-15.

perioada 1931-31 dec. 1946: 317; firme sociale radiate: 274; firme sociale existente la 31 dec. 1946: 43.

Județul Mușcel.

Firme individuale înmatriculate în perioada 1931-31 dec. 1946: 2.486; firme individuale radiate în perioada 1931-31 dec. 1946: 1.285; firme individuale existente la 31 dec. 1946: 1.201; firme sociale înmatriculate în perioada 1931-31 dec. 1946: 233; firme sociale radiate în perioada 1931-31 dec. 1946: 201; firme sociale existente la 31 dec. 1946: 22.

În continuare inspectorul general arată că radierile totale și parțiale s-au făcut legal prin notarii comunali și poliție, rezultatele operațiunii de revizuire a firmelor au fost operate în registrele analitice ale oficiului, modificările lunare s-au trimis regulat la Oficiul Central al Registrului Comerțului, administrațiile financiare și casele de asigurări sociale, judecătorul delegat a verificat operațiunile efectuate în registrele analitice, înmatriculările se fac cu aprobarea Comitetului de Direcție și cu avizul Ministerului Economiei Naționale. Se mai precizează că oboarele de cereale au avut activitate redusă, iar târgurile de vite sunt în plină activitate“. În privința organelor de conducere se arată că funcționează normal, membrii Comisiei Interimare iau parte regulat la ședințe.

După cinci luni, în zilele de 1 și 2 mai 1947, inspectorul general, Constantin Atanasiu, se deplasează din nou la Pitești pentru a verifica modul „cum s-au făcut încadrările personalului“ camerei, conform ordinului ministrului nr. 2029 din 9 aprilie 1947 și legii nr. 746/1946, pentru Statutul Funcționarilor Publici din 22 septembrie 1946. Încadrarea salariaților s-a făcut de o comisie compusă din 2 delegați ai camerei și un delegat al sindicatului. În final salariații existenți, după verificarea dosarelor au rămas pe posturi, schema camerei rămânând aceeași care era prevăzută în bugetul de venituri și cheltuieli. În urma acestor verificări schema camerei era următoarea: 1) secretar cu funcția de subdirector; 2) șefi de serviciu; 1 șef secție, 1 contabil principal (șef secție), 1 dactilografă principală, 1 șef birou administrativ la Oficiul Câmpulung, 1 impiegat administrativ, 1 impiegat de registratură, 2 cameristi, din care unul la Oficiul Câmpulung.

Din procesul verbal întocmit de inspectorul general la inspecția din 28 martie 1948 aflăm că în județul Argeș erau 1.627 firme înmatriculate, din care numai 1.077 au cerut certificate de existență, iar în județul Mușcel erau 1.193 firme înmatriculate, din care am solicitat certificate de existență 625, potrivit Legii nr. 250/1947. După cum se vede, nu au depus cereri pentru a obține certificate de existență 450 de firme din județul Argeș și 568 în județul Mușcel,⁴¹ explicând tendința de diminuare a numărului celor care practicau diferite activități, mai ales comerciale.

⁴¹ *Ibidem*, f. 17.

În fine, inspectorul general, reprezentant al Direcției Comerțului Privat din Ministerul Comerțului, inspectează la 29 iunie 1948 Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Camera de Comerț și Industrie Pitești. Dintru început se face precizarea în procesul verbal că oficiul este organizat în conformitate cu dispozițiile legii din 1931, că înregistrările se fac la timp, iar judecătorul delegat verifică lunar înmatriculările, că lucrările se operează regulamentar și se țin la zi, că repertoarele se țin pe județe și separat pentru firme individuale și sociale și un altul pe comune rurale.

Camerele de Comerț și Industrie din România au funcționat până la începutul anului 1949, când au fost desființate prin Decretul nr. 74 din 25 febr. 1949, cu excepția Camerei București și a celor mixte. La art. 1 al Decretului se preciza că atribuțiile acestora vor fi preluate de „Direcțiunile comerciale județene”. „Patrimoniile - conform art. 3, trec asupra statului și se atribuie Ministerului Comerțului și Alimentației, de acord cu Ministerul Finanțelor”. Mai departe, la art. 4, decretul arată că lichidarea, predarea și încheierea gestiunilor camerelor se vor face după normele ce se vor stabili prin Deciziunea Ministerului Comerțului și Alimentației. Iar art. 5 făcea referire la personalul camerelor care „devin salariați ai Ministerului Comerțului și Alimentației”⁴².

Organizarea și activitatea Registrului Comerțului se modifică pe baza Decretului nr. 179 din 13 iulie 1950, care la art. 11 precizează: „Legea comerțului ambulant din 1884, legea pentru înființarea unui registru al comerțului, publicată în Monitorul Oficial nr. 84 din 10 aprilie 1931, cu modificările ulterioare, decretul-lege din 24 febr. 1941 pentru reglementarea comerțului, publicat în Monitorul Oficial nr. 46 din 24 febr. 1941, legea nr. 250 pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni din legea pentru înființarea unui registru al comerțului din 10 aprilie 1931, publicată în Monitorul Oficial nr. 159 din 15 iulie 1947, precum și din alte dispozițiuni contrarii prezentului decret se abrogă”⁴³.

Astfel se încheie existența Camerei de Comerț și Industrie Pitești după aproape opt decenii de activitate.

⁴² Monitorul Oficial nr. 47 din 25 februarie 1949.

⁴³ *Ibidem*, nr. 59 din 13 iulie 1950.